

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: . . . I kor. Egy óra. . . I kor. 50 fill.
Negyedévre . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Felolós szerkesztő:
HEGEDŰS LORÁNT.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piac-utca 47. és 49. szám.

Kritikus évforduló.

Debreczen, október 11.

Az első évforduló esztendővel milyen más világ van abban a szerencsétlen országban, ahol tavaly november tizenharmadikán Ferrert agyonlövete a hatalom! A klerikálisok, akik ebben a hangos szabadgondolkodásban a szabadgondolkodást akarták megölni, azóta megbuktak és már csak bujkálva szövik intrikáikat. A szegény spanyol király, akit akkor rá tudtak venni a halálos ítélet aláírására, azóta sokszorosan vezekelt s nemcsak a klerikális inkvizitorokkal, de körülbelül a szentszékekkel is szakított. Maga Spanyolország, mely akkor csak kisebbik részében tudott Ferrer kivégzésén fölháborodni, azóta megrázta magát és szabadelvű reneszánszban forróvá tette a klérusnak és fanatikus hűveinek a spanyol földet. Ferrer pedig, akit egy esztendővel ezelőtt kivégeztek, mint egy gonosztevőt, gonosztevőből hős és vértanu lett, hamarabb, mint a halálos ítélet papirosa megsárgulhatott volna.

S noha a vértanu szelleme egy csapásra így megváltoztatta az egész élő Spanyolországot: a spanyol trónon mégis sápadtan és reszketve néz a kritikus évforduló elé egy szegény, fiatal király. Nem használt a gyors vezeklés, az ártatlan vértel az ártatlan földből véres árnyak kelnek ki és már megindultak a gyöngye trón, a gyöngye király ellen. Az a forradalom, mely Portugáliát lángba borította, a spanyol udvart hideglelésbe ejtette. Nincs ott ma józanu gondolkodó ember. A szép Ena

királyné nem tudja, melyik látvány borzasztja jobban: ha tudatlanul mosolygó gyermekeit nézi, vagy ha büntudatosan reszkető férjének sápadt vázalakját figyeli. A király pedig, bármerre néz, Ferrer árnyékát látja s nyilván a napokat számlálja október tizenharmadikáig, mintha addig álna csak a világ s mintha akkorára az árnyékvezér nyomában megindulnának trónja ellen mindazok, akiket a spanyol önkény, a spanyol bigottság és a spanyol gaszág ártatlanul meggyilkoltatott. A klerikálisok, akik mellől elugrott, kárörvendezve mondják neki, hogy ez a következtetés elugrásának s a szabadelvűek, akikhez átpártolt, nem vigasztalhatják meg, mert későn és taktikából pártolt át, mikor már Ferrer ártatlan vérével maga ellen zudította a boszuállást. Szegény spanyol király, akit vezeklésben hajszol a végzete.

A latin vér, mely a spanyolokban a portugál testvérek forradalmának hírére forni kezd s a geográfiai szomszédság, mely a portugál vérfelhők árnyékát spanyol földre veti: magában is elegendő volna, hogy a spanyol trónnal együtt ennek a trónnak ura is reszketni kezdjen. De a latin vérrokonságon és a geográfiai szomszédságon kívül ott van az a kritikus évforduló is, mely a legrosszabb időben juttatja a megsanyargatott, kizsárolt és butaságba szorított spanyol nép eszébe a királyi hatalom minden bűnét. Minden forradalom megmozgatja a népek renyhe emlékezőtehetségét s a távoli forradalom dübörgésére fíkyelmessé lesz minden megigáztott nép, melynek ilyenkor minden eszébe jut, amit jó volna elfelednie. Hát még ha a forra-

dalom közel van s jön hozzá egy dátum, egy gyötrő, a kezeket ökölbe gyűrő, a lelkeket föllázító, a vért fölforráló dátum, melyre emlékezvén, a nép keserősége fölfut a torkáig és föl kell ordítania, mint egy vagyonából kiforgatott embernek, mint egy agyonkínzott állatnak! Nem csoda tehát, ha a közegő kritikus évforduló hideglelésbe ejti a spanyol udvart.

A szomszédos forradalom jó ürügy, hogy talpra állítsanak minden spanyol katonát. S ha ez a katonaság még nem rendült meg hűségébe, akkor ehetséges, hogy a golyókkal és szuronyokkal még el lehet most kergetni a portugál forradalomnál forróbb lehelletű spanyol forradalmat. De ha ez a kritikus évforduló, ami az egy esztendő óta irányban megváltozott spanyol hatalom érdekében kívánatos, ezuttal el is mulik nagyobb baj nélkül: Spanyolországra súlyos napok várnak. Ott Ferrer halhataan szelleme virraszt és számonkéri a nép elnyomóitól naponta, hogy mivel akariák és mivel képesek megengesztelni az ő ártatlan halálát. Ott Ferrer szelleme vigyáz rá, hogy Spanyolország a sok százados sötétség és doh után nyissa ki összes abakait a viágosságnak, a friss evögőnek, a huszadik század szellemének. És a spanyol trónt nem menthetik meg esküvel hűségre kötött katonák, sem szolidáris nagyhatalmak. A spanyol trónt csak egy felvilágosodott, emberségében megbecsült, szabad fejlődésében felülro is támogatott spanyol nép mentheti meg. Ferrer szellemének bosszujától csak egy Ferrer szellemében nevelkedett Spanyolország óvhatja meg az ingadozó trónus reszkető birtokosát.

Dr. Casanova utolsó kalandja.

Irta: Szathmáry Zoltán.

Dr. Casanova Jakab János egy aszfaltolvasztó augusztusi napon nagyon mélyen el talált aludni ebéd után. És hosszú idők után először álmódott az édesanyjáról, az egyetlen nőről, akiben, — voltak ilyen hangulatai, — tisztelni és becsülni tudta a nőt, eme szavak teljes értelmében.

Casanováné úgy jelent meg előtte fehér, fodrozott széli, melles kötöben s szeliden megienyegette fiát aszott mutatónijával, imígyen szólott:

— Jakab, Jakab édes, a pénzed elfogyott. Éppen itt az ideje, hogy valami becsületes foglalkozás után nézzél, hiszen épen ma van ötvenkilenc éve annak, hogy a világra hoztalak!...

Dr. Casanova felébredt nyomban s lerugta a lábára csavart Priznic-borogatást, melylyel az eme testrészéhez makacsul ragaszkodó izületi csusz bántalmaj ellen védekezett.

Kidörzsölvén pedig az álmat szeméből, a fali-naptárt kereste tekintetével s csöndes rezignációval állapította meg, hogy csakugyan elérte ötvenkilencedik születésnapját. Majd pénztárcája tartalmát vizsgálván végig, kénytelen volt konstatálni, hogy utolsó száz koronásának felváltása után nem létező fogalomvá válik a Casanova vagyon, nem szólva a tartozásokról.

Ezután becsöngette házvezetőnőjét.
— Van pénze?! — kérdezte tőle.
— Van! — felelte Ágnes, aki vénebb volt, mint az országot.

— Sok?! — kérdezte Casanova.
Ágnes bólintott a fejével.
— Mennyi?! — kíváncsiskodott Casanova, derüesebb arccal.

— Tíz és ötvenhárom.
Casanova arca elborult:
— A pénz kevés, maga meg hülye, tette hozzá csöndesen lemondással.

— Na, na, — védekezett Ágnes. — Nem koronába mondtam, hanem forintban. Erre a három napra elég. Azután ad a nagyságos ur!

— Ad ám magának a fészkes fiulemle, de nem én. Tudja meg maga vén rézkigyó, hogy az anyám volt az egyetlen nő, aki néha, véletlenségből vagy készakarva, ezt soha sem sikerült megtudnom, de igazat mondtam. Most sem hazudott. Nekem dolgoznom kell... Érti!?

— Érttem, — válaszolt Ágnes, — ha nem is kiabál úgy a nagyságos ur. Csak azt bártorkodom megjegyezni, hogy nehezen fog menni a nagyságos urnak a munka.

Komoly átérzéssel, vegyes szánakozással mondta Ágnes a fenti szavakat.

Érezte ezt dr. Casanova is és csak sóhajtott.

2.

Dr. Casanova negyvenöt éves korában elérte azt, hogy írói működésének elismeré-

seül a Tudományos Akadémia doktorrá avatta fel. Az Akadémia, amely szakított a vaskalapossággal s amelynek tagjait valami friss, modern szellem hatotta át.

Ezen kívül egy országos hölgybizottmány nemzeti ajándékot nyújtott az író számára, amely hatalmas summából élete végéig megélhetett volna Casanova, nagyon arasan.

De megszóktatván a hölgybizottmány elnökét, a pénz egy részét elköltötte, addig menvén a földgömb déli részén, a meddig a kiérdemesült meleg véri elnök arcának a teint-je elbirta a napsütést. Mikor, azután nem bírta, a tiszteletre méltó urinó megszökött egy olasz baritonistával, bosszuságára az egész művelt világ tenoristájainak.

De azután ez volt Casanova utolsó előtti kalandja, mely után már csak a csöndes agglégénység évei következtek.

Igy érte el Casanova, sok híres kalandok hőse, a legutolsó kalandját, mely itt következik.

3.

Dr. Casanova János Jakab felváltván az író utolsó száz koronását felutazott a fővárosba s beállított a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez.

A kultuszminiszter megölelte a nagy író:

— Csakhogy itt van édes doktor lelkem, épen most akartam levelet írni önnek hatvanadik születésnapja alkalmából.

indult er Lille irányában. Reggel 5 és fél óra-
kor beszüntették a jegyek kiadását.

Páris, október 11. Reggel 6 óra 10 perc-
kor Calaisból egy vonat 20 pernyi késéssel
az északi pályaudvarra érkezett. A mozdony-
vezető Amiensban, ahol a pályaudvart kato-
naság őrizte, értesült a sztrájk kitöréséről.
A vonatra az egyes állomásokon elosztott kato-
nák közül nagyobb csapat szállott fel, hogy
a rendet fenntartsa. A brüsszeli vonat még
nem érkezett meg. A postaszolgálatot auto-
mobilon bonyolítják le.

A debreczeni csendőrparancsnokság előterjesztése a belügyminiszterhez

Klé legyen a 2000 korona jutalomdíj.

A bihari haramia fejére kitűzött 2000
korona jutalomdíj körül nagy viták keletkez-
tek. Kétséges, hogy kiket illet ez a szép kis
összeg. Szilágyiné, aki a csendőröket nyomra
vezette, föltétlenül ragaszkodik ahhoz, hogy
ő kapja meg a pénzt. A csendőrök is azt vi-
tatják, hogy őket illeti me ga jutalomdíj.

A debreczeni csendőrparancsnokság ter-
jedelmes jelentést küldött a belügyminiszter-
nek a Vitális-hajszáról és felsorolja azon ki-
adásokat is, melyek a négy héten keresztül
folytatott hajszá folyamán felmerültek. Ja-
vasolja, hogy a jutalomdíjban Kotán Ferenc
csendőrmester és Zempléni Lajos csendőr-
kápplár feltétlenül részesíttessenek és ezenki-
vül e két csendőrt külön kitüntetésre is ajánlja
a debreczeni csendőrkerületi parancsnokság.

A csendőrcsapatok buzgó munkájukban
összejárták a határt és bizony semmit nem
kiméltek. Szerencse, hogy a gabona nagyre-
szét már betakarították a tarlókról, mert bi-
zony még lábom kicsépezték volna a csendőr-
csizmák. De azért kár esett a nádasban. A
Vajna testvérek és R. Juhász János kártéri-
tést is követeltek a nádasokban okozott puszt-
ításért. Megállapították, hogy Vajna János
kára 150 korona, Juhász János kára 380 ko-
rona. Most intézkedik a csendőrség a haramia
kézrekerítőjének szánt 2000 korona jutalom-
díj kiadása felől is.

Szilágyi Sándorné ügyvédet fogadott és

A nagyságos asszony rendes vendége a szál-
lodának . . .

Casanova most már nem türtöztette ma-
gát, hanem káromkodott . . .

Az éjszakát pedig egy kávéházban töltö-
tte, a honnan hiába akarták kinézni a vén
embert, aki ügyet sem vetett a kiszolgáló
pincérleányokra s érintetlenül hagyta a pez-
sős spriccerét is.

5.

Dr. Casanova Jakab Jánost, mikor az
iskolában bemutatkozott a leányoknak, ször-
nyű nagy vihogásokkal fogadták a növen-
dékei.

— A nagyapa is fiatalabb, — jegyezte
meg az egyik leány.

— Dr. Kósa után furcsa figurát kaptunk,
— mondta Veér Margit.

Ez a Kósa Ernő pedig az előző iskolai
tanév irodalomtanára volt és huszonhárom
éves korában tanította a poetikát a leányok-
nak. Nagy ambícióval s épen Veér Margit
szülei néminemű kérései miatt kellett itt
hagyni a várost s átadni helyét Casanová-
nak.

Casanova persze mindezt nem tudta s
csak tanított tüzzel-hévvvel, már, a mint öt-
venkilenc évtől kitelt az A) és B) osztá-
lyokban.

A leányok pedig a háta megett számár-
füleket mutogattak, neki s összerágott ke-
nyérgalicokkal dobálták meg a professzor
urat.

ennek után külön felterjesztést kíván a bel-
ügyminiszterhez juttatni, melyben azt vitatja,
hogy senki más nem illet meg jutalomdíj eb-
ben az ügyben, csak ötöt, mert ha ő nem ve-
zette volna a csendőrséget a Vitális lakására,
ugy azt élve nem találták volna meg, már pe-
dig a jutalomdíj csak az esetre szól, ha a ha-
ramiára még életében rábukkannak.

Rálőtt felesége csábitójára.

Fölmentették a férjét.

Csaknem teljesen ugyanazt a regényt szövi
az élet most Nagyváradon, ami néhány héttel
ezelőtt a Szőke Jenő ügyvéd személyével
kapcsolatban foglalkoztatta a magyar közvé-
leményt. A nagyváradi esküdtszék felmen-
tette tegnap a vád alól Tomázi gyári raktár-
nokot, aki a tavasszal rálőtt Fehér Lajos jog-
hallgatóra, a feleségének udvarlójára. Az
esküdtek nem találták vétkesnek a férjet, a
miért családi boldogságának megzavarójára
fegyvert emelt. Tomázi Gyula tehát szabad,
de nem boldog. Marja, kinozza lelkét az örök
kétkelés, amely nem engedi, hogy felesége
ártatlanságában higyen és szétépte nyugalm-
mát, lelkének teljes harmóniáját az a tudat,
hogy feleségén egy szomorú bünpör piszkos
hullámai ejtenek foltot. És Tomázi Gyula ma
ott áll, ahol nemrég dr. Szőke Jenő: nem
tudja elhatározni, tovább éljen-e, vagy új uta-
kon keresse tovább az élet örömeit.

Tudósításunk az érdekes regényről itt
következik:

(Felmentő verdikt.)

Háromnapos, izgalmas főtárgyalás után
tegnap hozta meg a nagyváradi kir. törvény-
szék esküdtszékének Tomázi Gyula gyári
raktárnok bűnügyében a verdiktet. A bírós-
ág ez esküdtek verdiktje alapján felmentette
a fiatal embert a szándékos emberölés bünt-
tétének címén emelt vád alól.

A főtárgyalás, minthogy frivol és szem-
éremellenes epizódokban bővelkedett a per
anyaga, dr. Szolnok Jenő kir. ügyész tapin-
tatos előterjesztése folytán zárt ajtók mö-
gött zajlott le és így annak részletei a nyil-
vánosság előtt törvényes titkot képeznek.
De így is megállapítható, hogy nagy és ag-
resszív természetű perbeszéd hangzottak

Mikor pedig a vizsga elkövetkezett
senki sem tudott elegendő feleletet adni, sem
a stílusztikából, sem a retorikából, sem a
poetikából. Még Veér Anna is, — aki pedig
a múlt évben kitűnő tanuló volt, — alig tu-
dott valamit hebegni a derék Niebelungok
énekéről . . .

És vizsga után a tanári kar felterjeszté-
sére dr. Casanova János Jakabot a minisz-
ter ur kirugta a tanári tanszékből.

6.

Mikor Casanova a vasúthoz cammogott
azzal a szándékkal, hogy megint a főváros-
ba megy s kikunyorál valami állást a minisz-
tertől, találkozott az utcán Veér Margittal . .

Könyv volt a hóna alatt papirosba cso-
magolva. Casanova vállon érintette a leányt,
aki megijedt s elejtette a könyvet.

Dr. Casanovában, — maga sem tudná
megmondani hogyan, — felébredt a régi lo-
vagias szolgálatkészség s felvette a csomag-
ból kihullott könyvet . . . Mikor átadta a le-
ánynak a könyv címére tévedt a tekintete.
Ez volt ráírva:

Casanova kalandjai.

És megértett mindent . . . És arra a meg-
győződésre jutott, hogy aki azokat a kaland-
okat írta és átélte, annak nem szabad lett
volna megöregednie . . . Még pedagógiai
szempontból sem.

el, mert szünet közben a folyosón, a vizsgá-
lat adatai szerint erősen terhelő két tanu in-
dulatosan támadt dr. Fleischer Béla védő-
ügyvédre és tettelegesen inzultussal fenyeget-
ték.

Hogy a főtárgyaláson milyen terhelő és
mentő körülmények merültek föl, nem tud-
ható, csupán az ítéletből lehet következtetni.

Dr. Szolnok Jenő vád- és dr. Fleischer
Béla védbeszéde után hozták meg az esküdtszék
határozatukat. Dr. Korn Lejos esküdtszék
tanácselnök tegnap délután négy óra-
kor hirdette ki a verdikt alapján a bíróság
ítéletét, amely felmentette Tomázi Gyulát a
vád és annak következményei alól, egyben
elrendelte azonnali szabadlábra helyezését.

**Megbízható czímtár csakis a Debreczeni
Független Ujság képes Naptárában van, ezt
a nagyszabású naptárt pedig csakis úgy kap-
hatja meg, ha a lapot járátja. Másnak még
pénzért sem adjuk.**

A diplomás család.

Százezer koronás család.

Az a nagyszabású bűnügy, mely tegnap
délután óta foglalkoztatja a fővárosi állam-
rendőrséget, érthető szenzációt keltett a fő-
városban. A rendőrség jelentése szerint a
Budapesti Kerületi Munkásbiztosító Pénztár
kárára évek óta csunya visszaélést követett
el több orvos és gyógyszerész, kik az ismer-
tetett receptmanipulációkkal a pénztárt közel
100.000 korona összeggel károsították meg.

A vizsgálat előzményei.

A súlyos esetre az államrendőrséget
Bray Valér gyógyszerári gondnok figyel-
meztette s adatokkal igazolta, hogy a visz-
szaéléseket Glück Rezső Rákóczi-téri orvos-
szerész és Fraenkel Lipót dr. orvos követ-
ték el együttes manipulációival.

Hogy kézzelfogható bizonyítéka legyen
az igazgatóságnak, három embert elküldtek
a gyanúsított orvos, Fraenkel Lipót dr. Jó-
zsef-körut 44. szám alatti lakására, hogy ez
receptet írjon valamennyinek. Fraenkel az
álbetegeket megvizsgálta s miután orvossá-
got irt nekik, a betegpénztári könyvből nem
egy, hanem két receptet is kitépelt, melyek
közül az egyiket értékesítés végett megtar-
tott magának.

A kerületi munkáspénztár, mely a re-
ceptek beérkezését várta érthető türelmet-
lenséggel, kevésre rá már meggörződött ar-
ról, hogy Fraenkel és Glück csúnyán vissza-
éltek a beléjük helyezett bizalommal.

A rendőrségen.

Megtették ellenük tehát a büntető fejle-
lentést, amely azt eredményezte az este,
hogy a gyanúsítottak, kiknek a lakásukon
házkutatást is tartottak egyidejűleg, előáll-
ították a detektívek a rendőrségre.

A főkapitányságon az előállított embere-
ket Sándor László dr. rendőrkapitány hall-
gatta ki. A két diplomás szélhámos a rendőr-
kapitány kérdéseire eleinte mindent taga-
dott, később azonban, amikor bizonyítékok-
kal állt elő a nyomozást vezető kapitány, ké-
szén voltak vallomást tenni.

Az orvos vallomása.

— Ugyis mindegy nekem már — mon-
dotta a megtört Fraenkel jegyzőkönyvbe —
vallok tehát.

— Tíz év óta vagyok orvos a megká-
rosított pénztárnak, ahol három ezer korona
évi fizetésem volt. Glückkel ez év elején is-
merkedtem meg, ki meglátogatott s arra kért,
hogy támogassam az új patikáját. Én annak
idején anyagi zavarokkal küzdöttem s azt
mondottam, hogy hajlandó volnék erre, ha
egy régi 840 koronás tartozásomat egy má-
sik gyógyszerésznek kifizetné. Glück azt
mondotta, hogy az adósságaimat kész ren-
dezni. De ennek fejében adjak neki recepte-
ket, amelyeket ő az én javamra értékesíteni
fog a betegpénztárnál. Amikor ezt a súlyos
ajánlatot előadta nekem Glück, az első pillá-
natban nem tudtam, hogy kidobjam, vagy
feljelentsem-e az aljas ajánlatért. Sokáig gon-
dolkoztam a dolog felett, míg döntöttem. Mi-

vel tudomásom szerint más orvos is manipulált ilyen módon a pénztár rovására, én is belementem a súlyos dologba, mely vesztetmet okozta.

A patikus is beismeré mindent.

Glück Rezső a következőket vallotta: — Amit dr. Fraenkel előadott, az szóról szóra fedi a valót. Beismerem, hogy büntetendő dologra kértem föl az orvost s azt is, hogy hosszú hónapokig büntárs voltam. Mivel hiába is tagadnám a súlyos vádat, alávetem magamat a rendőrség döntésének.

Megbízható czimtar csakis a Debreczeni Független Ujság Képes Naptárában van, ezt a nagyszabású naptárt pedig csakis úgy kaphatja meg, ha a lapot járátja. Előfizetőknek ingyen. Másnak még pénzért sem adjuk.

Jánossyt, Haverdát és Vojthát elítélték

Az esküdtszék marasztaló verdiktje.

A budapesti esküdtszék ma éjjel 2 óra előtt mondta ki ítéletét a Haverda-ügyben.

Az esküdtszék verdiktje marasztaló és lapzártakor hozza meg az ítéletet a bíróság.

A bíróság még háromnegyed tíz órakor is a kérdések szövegezésével van elfoglalva, ami a közönség és az esküdtek soraiban egy kis izgatottságot kelt.

A mai tárgyalást háromnegyed tíz után nyitja meg dr. Balogh elnök. Konstatálja, hogy az esküdtek és a védők jelen vannak. Elnök: Vezessék be a vádlottakat.

A kérdések.

Elnök: A bíróság megszóvegezte a kérdéseket s azokat fel fogjuk olvasni.

A kérdések.

Dr. Mikovich Lajos bíró olvassa a kérdéseket:

I. csoport. I. főkérdés: Büntös-e vádlott Jánossy Aladár abban, hogy Szabadkán, az ugynevezett szegedi szőlők között 1909. április 19-én este 6 és 7 óra között özv. Haverda Boldizsárné szül. Szoukop Máriát a büntelt képező Browning-pisztolylyal, egy lövéssel, előre megfontolt szándékkal megölte? Igen, vagy nem? E mellé szolgál négy kiegészítő főkérdés, amelyek arra vonatkoznak, vajon Jánossy Aladár e tettet I. szándékosan, de előre meg nem fontoltan, II. szándékosan, de erős felindulásban, III. öntudatlan állapotban, vagy olyankor követte el, midőn szabad elhatározási képességgel nem bír, IV. ez állapotban erős felindulásban követte-e el?

II. csoport. I. főkérdés: Büntös-e vádlott Haverda Mária abban, hogy Jánossy Aladár vádlottat szándékosan rábirta arra, hogy özv. Haverda Boldizsárné, szül. Szoukop Máriát 1909. április 19-én Szabadkán az ugynevezett szegedi szőlők között a büntelt képező Browning-pisztolylyal megöljék? Igen, vagy nem?

E mellé szolgál hat kiegészítő főkérdés, amelyek arra vonatkoznak, hogy: I. e tettet szándékosan előmozdította, vagy megkönnyítette-e, II. előidézte-e, hogy Jánossy e tettet öntudatlan állapotban kövesse el, III. előmozdította-e, hogy Jánossy a tettet szándékosan, de előre meg nem fontoltan kövesse el, IV. előmozdította-e felmenő ágbeli rokonán elkövetett gyilkosságot, V. előmozdította-e a halált okozó súlyos testi sértést? VI. előmozdította-e a szándékos, de ölési szándék nélkül való testi sértés elkövetését?

III. csoport. I. főkérdés: Büntös-e vádlott Vojtha Antal abban, hogy Jánossy Aladár ama cselekményét melylyel 1909. április

19-én este 6 és 7 óra között özv. Haverda Boldizsárné, szül. Szoukop Máriát Szabadkán, az ugynevezett szegedi szőlők között a büntelt képező Browning-pisztolylyal előre megfontolt szándékkal megölte, szándékosan előmozdította, vagy megkönnyítette-e? Igen, vagy nem? Ehhez járul két kiegészítő főkérdés, amelyek arra vonatkoznak: I. Előmozdította-e, hogy Jánossy tettet szándékosan, de előre meg nem fontolt szándékkal kövesse el, II. előmozdította-e, hogy Jánossy tettet szándékosan, de ölési szándék nélkül kövesse-e el?

A kérdések felolvasása után az elnök megokolja, hogy a bíróság miért tartotta szükségesnek ezeket a kérdéseket megszóvegezni.

A vádbeszéd.

Az elnök ezután fölhívja dr. Nagy Béla kir. ügyészt a vádbeszéd elmondására.

Dr. Nagy Béla beszéde elején általánosságban foglalkozik a bünpörrel, amely már harmadszor áll ítélet előtt. A jogrendbe vett bizalom próbája ez a pör. Itt el kell dölni annak a kérdésnek, hogy szabad-e orvul ölni: szabad-e büntetlenül anyát öletni, csak azért, mert valaki nő, mert züllött, mert érdekes? Nem a vádlottak elítélését, nem a bosszút szomjazza, hanem az igazságot akarja. Egy tanu hiányzott a hosszú sorból, a koronatanu: Haverda Boldizsárné, aki nem léphetett a bíróság elé halotti köntösben, vérző, halálos sebbel. Volt egy nagy büne: az, hogy nem adott pénzt Haverda Máriának és van egy nagy büne Haverda Máriának: az, hogy megölette az anyját. Ki itt a büntös? Haverda Boldizsárnénak csak azért kellett meghalnia, mert gazdag volt és nem azért, mert gyűlölte a leányát.

Részletesen ismerteti az ügyész a gyilkosság előzményeit. Leírja a három vádlott viszonyát. Nem tudja bizonyítani, hogy miképpen beszélt meg Jánossy Haverda Máriával a gyilkosság részleteit, de arra van bizonyíték, hogy a gyilkosság eszméjét állandóan felszínen tartotta Haverda Mária s Vojthával együtt teljesen befolyása alatt tartotta Jánossyt. Apróra kitervezték a szörnnytett, megbeszélték minden részletét, terepszemlélt tartottak és végül költséget szereztek a vállalkozáshoz. Költséget és nem pénzt. Elmondja az ügyész a revolvervásárlás körülményeit, majd a gyilkosság kivitelének a részleteit. Azután a nyomozásról és a bizonyítékok összeállításáról beszél. Foglalkozik a szegedi fölmentés után történt eseményekkel, a zsarolás dolgával, amelyről kifejti, hogy nem zsarolás volt, tehát a mostani beismerői vallomását nem bosszúból tette.

Ezután Dési Géza, Jánossy védője mondta el a vádbeszédét. Hatalmas szónoki képességgel igyekezett védencét a bitófától megmenteni. Nem bérért ölt Jánossy — ugymond, — hanem a szerelemnek egy akarat nélküli eszköze volt. Nem előre megfontolt szándékkal ölt ez az ember, mert ha így volna, akkor kötélt általi halál várna reá. De hát kérdelem én, tisztelt esküdt uraim, milyen büntetést érdemelnek akkor a rablógyilkosok, ha ilyen sok mentőkörülménnyel elhatárolt bűnesetekre is ráhuzzuk a halálbüntetés paragrafusát?

Ezután az elnök hosszabb szünetet rendelt el.

Ezután Balassa Ármin tartotta meg a vádbeszédét, melyben az ügyész érveit cáfolgatja, kijelenti, hogy a mostani tárgyaláson elhangzottak alapján nem lehet marasztaló ítéletet hozni Haverda Mariska ellen.

Ezután a viszonválaszok hangzottak el. Végül Jánossy Aladár mondott pár szót, kijelentvén, hogy mostani vallomása volt az igaz s nagyon sajnálja, hogy ezzel súlyosbította vádlottársai helyzetét, de ő az igazat mondta.

Az elnöki kitanítás után az esküdtek fél félé visszavonultak.

Lapzártakor vesszük a hirt:

Az esküdtszék verdiktje mind a három vádlottra marasztaló.

Jánossy Aladárt előre meg nem fontolt, de szándékos emberölésben, Haverda Máriát felbujtásban, Vojtha Antalt pedig büntetéseségben mondták ki bűnösnek.

Két óra után hirdették ki az ítéletet, mely szerint

Haverda Mariska	12 évi,
Jánossi Aladár	10 évi,
Vojtha Antal	8 évi

fegyházra ítéltetett.

Színház és Művészet

A Taifun esti előadásának különös érdekességét T. Csige Böske nagyjelentőségű művészi alakítása köleszöndött. Most láttuk igazán csak Kerner Ilonát olyannak, amilyenek Lengyel Menyhért megrajzolta, a szerelemből élő, csupa vér- és husasszonyt, aki csak a pénzért szereti Tokeramot s aki megsértett női hiúságának deliriosus dühében kintpadra feszíti az esetlen japán lelkét. Zilahyval való második felvonásbeli jelenetében, hisztériás kitörésében valóban mintaszerűen tökéletesen nyújtott Csige Böske s már csak ezért is érdemes volt megnézni a Taifun-előadást. Új volt Lindner szerepében Thury Elemér, aki szintén nagyon tetszett s elődjénél hasonlíthatatlanul jobb Kardos Géza, aki ez alkalommal Inczét játszotta.

A Tolvaj. A színházi iroda jelenti. A mára hirdetett Pillangó kisasszony opera helyett az igazgatóság Bernstein híres színművét a Tolvajt tűzte műsorra. A Pillangó kisasszony opera pedig, mely Bárdoss Irma gyengélkedése miatt maradt le, szombaton kerül színre. Bárdoss betegsége folytán tehát a heti műsorban csere történt s nem változás. Ugyanis a Pillangó kisasszonyt is meg a Tolvajt is az A) bérlők kapják, mint az a heti műsorban jelezve volt, csak hogy fordított sorrendben.

Elvált asszony. A színházi iroda jelenti: Holnap az Elvált asszony operett kerül műsorra. Az operett a mult évadban nagy sikert aratott, melyet az igazgatóság nem aknázott ki, mert tekintettel kellett lennie a bérlő közönségre. Így a nagy közönség egy része nem jutott hozzá, hogy kiváló operettet láthassa. A mostani szereposztás elsőrangú. Zilahyné, Szilassi Etelka, Horváth Kálmán, Ligeti, Kardoss, mind kitünő szerepeket játszanak.

A Zenekonzervatorium tanárainak hangversenye. Arra a nagyszabású hangversenyre, melyet a Zenekonzervatorium kiváló tanárai rendeznek szombaton este a Bika nagytermében, előjegyzéseket már nem fogadnak el; holnaptól kezdve csak a jegyeket adják ki Csáthy Ferenc könyvkereskedésében. A hangverseny műsorát és meghívóját a Zenekonzervatorium igazgatója, P. Nagy Zoltán, ma küldte szét.

HIREK

Minisztertanács. Ma délután 4 órakor a miniszterelnöki palotában Khuen-Héderváry Károly gróf elnöklete alatt minisztertanács volt, melyen folyó ügyeket intéztek el.

Izraelita istentisztelet. A folyó hó 13-án levő Jónkipur innep alkalmából az istentisztelet a következő időben fog kezdődni. Szerdán este 5 órakor, csütörtökön reggel fél hat órakor, pénteken este 5 órakor, szombaton délelőtt 9 órakor és délután 4 órakor.

Kálvineum Hajduböszörményben. Az orsz. lelkesegyesület első és legszebb maradó hatása alkotása a kalvineum lesz.

Kobrak czipők

legjobb, legszebb, legkényelmesebbek
Egyedül kaphatók
Szana Lajosnál Piacz-utcza 42. sz.

Az egyesületnek minden tagja 100—100 korona alapítvánnyal járul a kalvineumhoz. Ez összeget öt év alatt kell befizetni. A kalvineum két városban lesz felállítva és pedig Losoncon leány és Hajduböszörményben fiú internatussal egybekötve. Ref. lelkészek árváit fogják ezekben nevelni. Az előkészítő bizottság tagjai lettek Kiss Ferenc püspökladányi lelkész elnöke alatt dr. Ferenczy Gyula, dr. Székely József, Kiss József, Kovács Sándor és Szuhay Benedek.

— **Kinevezés.** Porubszky Jenő a debreceni kir. Tábla elnöke dr. Pólya Endre hajdusoboszlai kir. járásbírói díjtalan joggyakorlatot segélydíjas joggyakorlónak nevezte ki.

— **A debreceni Törna Egyesület Kassán.** Vasárnap e hó 9-én Kassán mérkőzött a D. T. E. kiváló football csapata észak magyarországi bajnokságáért a „Kassai Munkás Tornaegylet” footballistáival. A mérkőzés a D. T. E. fényes győzelmével végződött 5:0 arányban verve meg a Kassaiakat. A diadalt annál értékesebbnek tarthatjuk, mivel azt hosszú fárasztó utazás után idegen pályán szokatlan viszonyok közt tehát erősen meghendikepelve érte el a K. M. T. E. ellen, mely a múlt évi bajnokság második helyezettje volt. A nagyobb gaul arányt a kassaiak durva játéka akadályozta meg, kiknek gaultjait a bíró sokszor elnézte. A debreceniek mindvégig fair, finom modorban játszottak és szép cominatójuk nem egyszer tapsra ragadta az egybegyűlt nagy közönséget. A D. T. E. gaultjait Szücs, Tolnai, Antal és Bach rugták. Ezen győzelmével is hatalmas lépéssel közeledett a D. T. E. észak magyarországi football bajnokságához.

— **A nagyerdei korcsolyapálya.** Napról-napra fokozódik városunk közönségének érdeklődése a Nagyerdőn létesítendő korcsolyapálya és csónakázó iránt. A Debreczeni Tornaegylet terve általános tetszéssel találkozott mindazoknál, kik Debreczen város fejlődésének, szépítésének érdekét szívükön viselik. Az egyesület vezetősége arra kéri most már a város egész hölgy és férfi közönségét s különösen azon urleányokat, kik a korcsolyapálya érdekében memorandumot voltak szívesek beadni a polgármester urhoz, hogy *pennteken este fél hat órakor* a városháza nagy tanácstermében megtartandó értekezleten okvetlenül minél nagyobb számban megjelenjenek.

— **Magyary Kálmán emléke.** Most két esztendeje annak, hogy meghalt Magyary Kálmán, aki Debreczen közönségét szolgálta egy negyedszázad éven keresztül, de híres volt az egész országban, mint korának legkiválóbb, klasszikus képzettséggel bíró cigányművésze. Annak idején a hírlapok gyűjtést indítottak egy a Magyary Kálmán emlékéhez méltó síremlék céljaira, de bizony nagyon csekélyke összeg folyt be, úgy hogy most végül a nagy cigányművész özvegye emeltet síremléket férje sírjára. Az emlékmű leleplezése csütörtökön délután lesz a várudvari temetőben. Hírül adjuk, már csak azért is, hogy ha van még valaki, aki pár szál virágot akar küldeni a volt híres primás sírjára, lát itt a kínálkozó alkalom.

— **A halastó halottja.** A Margit-fürdő melletti halastóba tegnap befuladt Szabó István 10 éves fiú, hulláját ma boncolták fel a kórházban. A boncolásnál jelen volt Tóby vizsgálóbíró és a boncolást dr. Horváth törvényszéki orvos eszközölte.

— **Birák és ügyészek kongresszusa Győrött.** Az országos bírói és ügyészi egyesület idei 16-ik közgyűlését Győr városában tartja meg, mely alkalommal az egyesület belső ügyein kívül a legközelebb szőnyegre kerülő igazságügyi reform tervezetéről is tanácskoznak és véleményt mondanak. Debrecenből Gáthy Bálint kir. ügyész, az egyesület egyik igazgatósági tagja vesz részt a kongresszuson.

— **Rázuhan a villamosvezeték oszlop.** A születendő vilamos vasút építésének még csak a kezdő stádiumában vagyunk, már is áldozata van az építésnek. Napok óta állítgatják a Piac-utca mentén azokat a nagy vörös oszlopokat, melyek majd a villamos vezetékét tartják a levegőben. A nagy vasoszlopok kocsira rakása közben a vasutnál ma szerencsétlenség történt. Varga Lajos 29 éves napszámásra ráesett egy ilyen nagy vörös vasoszlop és válperecét eltörte, ezenkívül az egyik oldalát is veszedelmesen összezúzta. A gyorsan előhívott mentők beszállították a kórházba.

— **Földrengés az ország több részében.** Budapestről jelentik: Az ország több részében ma erős földrengés riasztotta meg a lakosságot. Orsován délután 1 órakor tíz másodpercig tartó földrengés vonult végig. Németországban keletről nyugat felé húzódó erős földrengés volt észlelhető. Déván 1 óra 20 perckor mintegy három percig tartó földrengést észleltek. A házakban a vakolat több helyen lehullott, a butorzat a szobákban meg rongálódott.

— **Az Ehrlich-szérum gyártása.** Több lap a napokban szövézte, hogy a budapesti gyógyszerészek érintkezésbe léptek az Ehrlich-féle 606-os számú szérum németországi gyárával. Erre vonatkozólag most azt közlik az érdekelt gyógyszerészekkel, hogy az Ehrlich-Hata szérumot a németországi gyár grammonként 2 márkáért árusítja. Ehrlich tanár kikötötte, hogy az eladott szérum után fennmaradt tiszta jövedelem ötven százalékát tudományos célra köteles adni a gyár.

— **A derecskei kuruzsló asszony.** A derecskei kir. ügyészség utasítására a derecskei csendőrség nyomozást indított egy Derecskén lakó kuruzsló asszony ellen, akinek bünyös manipulációi már eddig is egy Szabó Margit nevű gyermek életébe kerültek. De több ily esetet is beszélnek Derecskén. Hogy mi a való ezekből, azt majd kideríti a nyomozás.

— **A gyermekrabló anya.** Aradról jelentik: Földes Soma aradcsanádi gazdasági taktarékpenztár főkönyvelője elvált a feleségétől s kis leányát a törvényszék a feleségének ítélte. Az asszony férjhez ment egy katolikus emberhez, amiért ő is áttér a katolikus vallásra és egy gyermeke született is. Földes ekkor visszakövetelte gyermekét azzal az indokolással, hogy mostoha apja nem fog jól bánni vele és az árvaszék ki is adta neki a gyermeket. Ekkor az anya az iskol aelőtt elrabolta leányát, miért az apja feljelentette. Az anya újratelvélti kérvényt adott be az árvaszékhez, mely óriási meglepetésre most úgy határozott, hogy a gyermekrablás a mostoha apa és anya rajongó szeretetére vall s a gyermeket anyjának ítélte. Ez a fejtetőre állított határozat képezi most a közbeszédnek tárgyát.

— **A zombori petíció a Kurian.** Ma kezdte tárgyalni a Kuria a Justh-párti Fernbach Péter által Konyovits munkapárti megválasztott képviselő ellen beadott petíciót, melyben Fernbach etetéssel, itatással és vesztegetéssel, továbbá a választási elnök részrehajlásával vádolja a mandátum birtokosát. A petícionáló kéri, hogy a Kuria 715 fertőzött szavazatot számítson le Konyovits mandátumából és Fernbachot mondja ki Zombor város képviselőjének. A Kuria holnap folytatja a tárgyalást.

— **A nyíregyházi szökött huszárok ügye.** Emlékeztet, hogy pár hónappal ezelőtt Hajdudorogon elfogtak 15 huszárt, akik Dulovics őrmester kegyetlensége miatt megszöktek Nyíregyházán levő ezredüktől. Most Dubovics Lászlót, a nyíregyházi 15. huszárezred őrmesterét, akire rábizonyult, hogy a legénységet úgy szolgálatban, mint szolgálaton kívül bántalmazta, a kassai hadbíró 4 havi fogházra ítélte, míg a 19 megszökött

huszárt, miután előzetes összebeszélésre szöktek meg, 2—2 havi fogházra büntette.

— **Villanycsengőt a házakba!** A rendőrfőkapitány rendeletben felhívja a háztulajdonosokat, hogy 30 nap alatt okvetlenül vezessenek be házaikba villanycsengőt. Különben ezen rendelkezés a város építkezési szabályrendeletében benne van, a 130-ik tartalmazza ezt, mely ellen vétők súlyos pénzbüntetéssel büntetnek. Ahol házmeester van, ott annak lakásába, ahol pedig az nincs, ott a háziur lakásába kell bevezetni a csengőt, még pedig úgy, hogy azt ne csak kívülről, de belülről is használni lehessen. A rendőrfőkapitány ezen sürgős intézkedésére az adta meg az inzultust, hogy már több ízben előfordult, hogy valamely házban tűzveszély volt, mely a szomszédos házat is fenyegette és a hatóság jelző csengő híján nem tudott bemenni a veszélyeztetett házba. Ez üdvös intézkedés nem nagy teher a háztulajdonosokra, de a villanycsengőnek a magánhasználatban is megéri azt a pénzt, amibe kerül.

— **Tanítók gyűlése.** Az alsószabolcs-hajduvidéki református tanítószövetség október 14-én és 15-én Hajduböszörményben fog gyűléskezni. A gyűlésre 200—220 tanító megjelenése várható. Október 15-én avatják fel Böszörményben az emeletes új központi ref. fiúiskolát. Délben bankett és este táncmulatság lesz.

— **Öngyilkosság az Atheneum-palotában.** Budapesti tudósítónk jelenti: A Rákóczi-ut 54. szám alatt levő Atheneum-nyomda és kiadó részvénytársaság egyik irodahelyiségében ma délután föbe lőtte magát Sajó Alfréd, 28 éves tisztviselő, a vállalat egyik alkalmazottja. Azonnal meghalt. Egy nyitott levelet hagyott hátra, melyben elbucszik öhzátartozóitól.

— **Révai nagy lexikonát** 4 koronás havi részletre Antalffy Józsefnél rendelje meg, nem pedig idegen utazóktól.

— **A továbbszolgáló altisztek.** A honvédelmi miniszter megkereste a törvényhatóságokat, hogy a hat évig szolgáló altisztek ivhatali alkalmazását biztosítsák épügy, mint eddig a katonaságnál tizenkét esztendőig szolgáló altiszteket. Ebben az ügyben Tolnamegye hozott határozatot, mely szerint fölirt a honvédelmi miniszterhez, hogy a leiratban foglaltaknak nem hajlandó eleget tenni s azt javasolja, hogy a miniszter a hat évig szolgáló altisztekről gondoskodjék az új védertörvényben. Tolnamegye a föliratot megküldte Hajdu vármegyének is.

— **Tífusz Hajdusámsomban.** Az utóbbi időben több tífuszeset fordult elő Hajdusámsomban. A veszedelmes betegségben többen elhaltak, így a postamester és 4 éves lelengyermeke is. Dr. Losonczy főorvos a járásorvossal vizsgálatot tartott a községben és megállapították, hogy a betegséget a fertőzött víz okozta.

— **Egy modern kirakat.** Általános feltűnést kelt a debreceni Fő-utcán most Békés Lajos uri divatkereskedő kirakata. Az egyik kirakatban ugyanis nincsen más, mint csupán női és férfi zsebkendő. Közel 150 zsebkendőt látunk ott, amelynek mindegyike megrendelésre készült és pedig szegéssel, névbetűjegyzéssel, a női zsebkendőknél a diskkrét diszitással együtt. Ennek a szolid cégnek a diadalát jelenti ez a kirakat s azt igazolja, hogy nem kell immáron fővárosi fővárosi megrendeléseket tenni, ha finom elegáns fehérneműt óhajt az ember, mert a régi Brachfeld-produktumokhoz teljesen méltó a Békés Lajos műhelyeinek megrendelésre készült fehérneműi. Legközelebb egy férfi-kelengye lesz kiállítva ugyanitt, amely szintén máltán fog feltűnést kelteni.

— **A császár és a magyar mánás.** Egy berlini ujság a német császár dédapjáról mulatságos anekdotát elevenít fel, arra célozva, hogy voltak Vilmos császárnak ősei, kik kevesebbet beszéltek, mint ő. III. Frigyes Vilmos tudvalevőleg csak szótágokban fejezte ki mondanivalóját. Egy nyáron Magyarországon, Tetplitzben üdült a király, amikor hírül hozták neki, hogy van egy magyar mánás a fürdőn, aki éppen olyan szükszavú, mint a király.

Ide vele! — mondta III. Frigyes Vilmos és a mágnást hamarosan bemutatták neki. A két szükszavu ember között aztán a következő párbeszéd folyt le:

— Fürdik? — kérdezte a császár keményen.

— Iszom! — hangzott a rövid válasz.

— Katona?

— Mágnás!

— Ugy! — mondta a császár és elhallgatott.

— Katona? — kérdezte most a mágnás, aki nem tudva, kivel beszél.

— Király — mondta az uralkodó.

— Gratulálok — szólt a mágnás és odébb állt.

— **Aaranyak a szemében.** E címen megírtuk lapunk egyik multkori számában L. Nagy Rebeka szoboszlói koldusok esetét, kiknek lakásán egy véka forgalomba levő pénznél többet találtak. A pénzt fertőtlenítve, a hatóság számba vétette, amikor is kiűnt, hogy az 1023 koronát tett ki kerek számban. A pénz a koldusnok nevében betétbe helyeztetett.

— **Koszorumegváltás.** Balog Dávid ur elhunta alkalmából dr. Farkas Ignác ur husz koronát küldött az izr. nőegylet jótékony céljaira. A kegyes adományért ez uton mond köszönetet az elnökség.

— **Boszu az elmaradt díjbirkózásért.** Krakóból írják: A Debreczenben is jól ismert Cyganievic díjbirkózó jelenleg itt produkálta magát. Mutatványai azonban nem nyerték meg a közönség tetszését, miért is a szeszélyes sampion díjbirkózó összes galiciai föllépéseit lemondotta. Időközben megérkezett ide Canetti, a híres török díjbirkózó, aki azért jött el, hogy Ciganievic legyőzése kifizető tizezer koronás díjra pályázzon. Canetti nagyon felháborodott tehát Cyganievic lemondásán és boszút forralt. Belopódzott Cyganievic szállodai lakására és onnan 1900 korona készpénzt, egy 56.000 koronáról szóló takarékkönyvet és 5000 korona értékű éremdíjat lopott el. Azután kerekelt odott. A rendőrség körözött a szökevény díjbirkózót.

— **Halálos lift-szerencsétlenség.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Budán, az Oszlop-utca 35. szám alatt van a Rákóczi-kollegium nevű katolikus internátus. Itt ma reggel halálos lift-szerencsétlenség történt, amelynek áldozata egy Tomcsék Gusztáv nevű tizennyolc éves fiú, aki mint inas volt alkalmazva az internátusban. Az intézetben a teherszállítványokat külön erre a célra szolgáló liften szokták az emeletekre szállítani. A lift, amely a Wertheim-cég gyártmánya, száz kilogramm hordképességű és rajta is áll a figyelmeztetés, hogy többet nem szabad rárakni. A szerencsétlen Tomcsék Gusztáv nem vette figyelembe ezt a figyelmeztetést és ma reggel mintegy háromszáz kilogramm vizet tett a liftre, amelyet a földszintről a második emeletre akart szállítani. Miután a liftet elindította, a lift alatti aknában várt és figyelte, amint a lift emelkedett. Mintegy tizenké méter magasságban a kötelek elszakadtak és a lift rázuhant Tomcsékre. A szerencsétlen fiút a lift a szósoros értelmében összelapította és egy pillanat alatt, anélkül, hogy Tomcsék egy jajszt is hallatott volna, megölte.

— **Az idő.** A Meteor írja: a legutóbbi két hónap alatt egy óriási terjedelmű foltcsoport jelent meg a Napon, amely vagy 250.000 kilométer hosszúságban terjed el a Nap fölületén, amelyből valóságos félelmetes üregek, meg elképzelhetetlen nagyterjedelmű szakadékok merednek felénk, ha e foltcsoportot egy teleszkóp üvegen vesszük vizsgálat alá. Ezen a nagy csoport fölön kívül, azaz egészen egyenes vonalban, egy régebbi keletű kis folt látszik s ezt, az apró szóródott foltok egész körudvara veszi körül. Majd továbbra egy nagy kerek, de közepén meg-hasadt folt következik, amely már három nap mulva egészen el fog tőlünk fordulni, míg a nagy csoport vagy tizenegy napig a Nap innenső felén marad. Borultabb időjárás várható, csapadék azonban nagyobb mértékben nem igen ígérkezik. Ezt követőleg 15-ike kö-

rül várhatunk még állandóbban enyhébb és szárazabb időt, amelyet a 19-iki csapadékossá alakít s aztán kisebb-nagyobb mértékben változóan jár a hónap végéig, 23-ika körül még aránylag a legállandóbb jelleggel fejlődik az időjárás.

— **Hunnia képei szépek! Hunnia képei olcsók! Hunnia képei tartósak! Hunnia levelezőlapjai szencziócsak olcsóságban és kivitelben! Hunnia műterem a PIAC- és CSAPO UTCA SARKÁN az utcai oldalon van! Hunnia modern berendezésű fényképészeti és festészeti műterem!**

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐ BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

BAKTERIUM MENTES természetes ásványvíz, üdít, gyógyít. Vese- és hólyagbajoknál, a vasmencedeje idült burujainál, húgykö- és fényképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásának bizonyult. — Orvosilag ajánlva. — Főlerakat:

Fred és Löwenheim fűszer és csomagkereskedésében,
Debreczen, Piac-utca 72. — Telefon szám 740.

— **Őszi időnyre a legjobb férfi kalapok** remek szabású férfi ingek és feltűnést keltő szép nyakkendők teljes választékban megérkeztek **Frank Testvérek** üzletében, Piac- és Szent Anna- utca sarok.

Legjobb és legszebb
Czipők Daniel Czipő
árúházában
TELEFON 501
Foltnai Debreczen,
Piac-utca 49. postával szemben.

— **Házilag készült férfi ingek 3 korona** 50-től 7 koronáig **Lengyel Samunál.**

— **1 frt. 30 pár kizárólag saját készítésű** glaciekesztyű és vastag szolgálati szürke szarvasbőrkesztyű. 1 frt. 50 pár kutyabőrkesztyű **Vitáriusnál, Szent-Anna-u. 1. szám.**

Győrfi Testvérek

uridivat-, kalap- és fehérnemű üzlete
Piac-utca 30. Dréher sörcsarnokkal szemben.
Őszi ujdonságok
az összes uridivat ozikkekben és pipereárúkbán.

Régi elsőrendű vászon- és fehérnemű üzlet **Kardos László** Kossuth-utca 9. Menyasszonyi kelengye. Férfi kelengye. Gyermekekkelengye.

— **Jegyesek!** Butorszükségletöket legolcsóbban szerezhetik be **Jancsó Testvérek** Sestakerti asztalos ipartelepének butorraktárában **Csapó-utca 17. szám. Színházi átjáró** udvar.

Legszebb
menyasszonyi ékszerek.
Legújabb órák!
Gyönyörű ezüstneműek
Sándor Ármin
legszilárdabb alapon álló új órás-ékszer üzletében
DEBRECZEN
Piac-utca 41. (Dréher sörcsarnok mellett.)
Telefon 872. szám.
Eddig nem létezett olcsó árak!

Közgazdaság.

Terménytőzsde.

Schvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése.

Budapest, 1910. okt. 11.

Készáru változatlan.	
1910. októberi buza	10.23—24
1911. áprilisi buza	10.35—36
1910. májusi buza	—
1910. októberi rozs	7.54—55
1910. áprilisi rozs	7.99—8.—
1910. májusi rozs	—
1910. októberi zab	—
1911. áprilisi zab	—
1911. májusi tengeri	5.43—44
1910. szept. tengeri	—
1910. apr. tengeri	—
1910. augusztusi repcze	—

Legelegánsabb
Férfi ruhákat készít
mérsékelt árakért
Szabó László
férfiszabó Debreczen, Széchenyi- u 1.

Regény-csarnok.

Sötét titok.

Írta: **Stevenson Róbert.**

(Folytatás.)

— Mert attól tartok, hogy nagy gonosz-ságnak utok majd a nyomára. Adja az ég, hogy csalódjam.

Ezzel a ámpafény felé fordította a harmadik papirlapot is és a következőket olvastat le róla:

„Kedves Utterson barátom! Ha e sorokat elolvassz, ne keress többé, mert én örökre eltűntem. Meg se mondhatom még, hogy mily körülmények közt, de eszem és érzésem azt diktálja, hogy végörám közeledik. Napról-napra, szóról-szóra leiro mszámodra, hogyan fordult rosszra sorsom. De mielőtt elolvasszad e feltevést, olvasd el előbb Lanyon levelét, melyet halála előtt rád bízott. Ez majd aztán némi világot derít életemre, mely előtte olyan rejtélyes. A többit pedig megmondja az a másik levél, melyet írta szálalom B. fiókjában taálsz.

Ég veled s bocsáss meg szerencsétlen és méltatlan barátodnak!

Yekyll Henry.”

Poole kinyitotta az íróasztal B. fiókját és kivette belőle a jelzett levelet. Jókora vastag csomagból állott és az ügyvéd el nem fojthatata mély megindulását, mikor átvette.

Hisz ebben volt etéve az egész rejtélynek megoldása!

— Most haza megyek, Poole — mondá — s arra kérem, hogy ne szóljon senkinek eerről a levélről, míg vissza ne mtérek. Ha az ön gazdája meghalt, vagy elmanekült, ment-sük meg legalább jó hírnevét. Éjfél tájban, a mikor elvégeztem mindezen papirok átolvasását, visszatérek ide s akkor még mindig elküldhetünk a rendőrségért.

Elhagyták a kis szobát és gondosan bezárták maguk mögött ugy ennek, mint a nagy teremnek ajtaját. Utterson néhány megnyugtató szót intézett a bámuló cselédséghez, aztán haza hajtattott, hogy dolgozó szobájának magányában olvassa Yekyll és Lanyon leveleit.

IX. Mit irt Lanyon doktor.

Négy nap előtt, január 4-én kaptam az esti postával ajánlott levelet kollégámtól és volt iskolatársamtól, Yekyll Henry doktor-tól. Nagyon meg voltam lepve, mivelhogy azelőtt sohase miveleztünk egymással s még előtte való napon együtt ebédeltünk. Bármint törtem is a fejemet, nem jutott eszembe semmi ami indokolhatta volna a levélbeli érintkezést. De még inkább csodálkoztam, mikor fölbontottam a levelet és elolvastam tartalmát. Szóserint kölim e heyen.

18 . . . december 31.

Kedves Lányon!
Egyike vaby legrégibb barátainak és az az ember, aki iránt rendkívüli nagy bizalommal viseltetem. Megegett ugyan néha, — hogy tudományos kérdések fölött erősen is összedisputáltunk, de nem emlékszem, hogy valaha kenyértörésre került volna köztünk a dolog.

Ha te nekem azt mondanád bármikor: „Yekyl! életem, becsületed, mindenem, tőled függ!” ne haboznék egyetlen pillanatig sem, hanem fölálodoznám megmentésedért egész vagyonomat. Ugy-e hogy kételkedel ebben, ugy-e, hogy elhiszed, amit mondok?

Nagy szükségem van arra, hogy elhiggyed, mert most én jövök hozzád azzal a kijelentéssel:

Lányon! életem, becsületed, elmémnek épsége a te könyörületedtől függ! Ha nem segítesz rajtam ezen éjjel, akkor végem van. Ha nem teszed azt, amire kérek, soha sem lát többé emberi tekintet.

E bevezetésből azt következtetheted, — hogy olyasmit óhajtok tőled, ami a tisztesség szabályaiba ütközik. Távol legyen tőlem ez a gondolat! Különbözteld magad:

Azt kívánom — de nem! azt könyörgöm tőled, hogy ma éjjelre minden egyéb foglalkozásról mondj le. Még ha császári beteghez hívnának, akkor se tégy eleget a meghívásnak, hanem csupán azt tedd meg, amire én kérek. Ha nem volna ép kéznél saját fogatod, illy be egy bérkocsiba és hajtass ezzel a levéllel egyenesen az én házamhoz. Inasom, az öreg Poole már tudja, hog ymi ily esetben a teendője: rád fog várni egy ügyes lakatosnak a társaságában. Töred fel a kis szobám ajtaját, de csak egyedül menj be! Nyisd ki a B. betűvel jelzett üvegszekrényt (ha zárva volna törd össze az üveglapot) és vedd ki belőle a negyedik fiókot felülről számítva, vagy a mi egyre megy: a harmadikat alulról számítva. Mindenestől vedd ki ami benne van.

Valóságos halálos félele mfog el annál a gondolatnál, hogy tán nem egészen helyes az utmutatás, melyet neked adok. De még ha tévednék is, akkor is megismerheted az igazi fiókot tartalma után. Van benne néhány por, egy üvegcsé vérpíros folyadékkal és egy kis jegyzőkönyv.

Az egész fiókot tartalmával együtt burkold be gondosan és vidd el magaddal Cavendish-Squaren fekvő lakásodra.

(Folyt. köv.)

Nyilttér

Figyelmeztetés!

A Schicht szarvasszappan

valódi csakis a

Schicht

névvel és a „szarvas” védjegyvel!

783—1910. végr. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a debreczeni kir. törvényszéknek 1908. évi 22019. számú végzése következtében Dr. Kun Mihály ügyvéd által képviselt földesi közbirtokossági takarékpénztár javára 1491 kor. s jár. erejéig 1910. évi június hó 6 án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 3200 koronára becsült következő ingóságok, u. m. ló, trágya, szecs-kavágó, rosta, vetőgép és gözcséplőgép stb. nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a p.-ladányi kir. járás-bíróság 1909. évi V. 136/6. számú végzése folytán 1491 kor. tőkekövetelés, ennek 1908. évi szept. hó 23. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 226 kor. 35 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, Nádudvaron alperesek lakásán és az Eperjesen leendő megtartására 1910. évi október hó 20-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitzüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Hszoboszló, 1910. évi szept. hó 28. napján.

Kubinyi Jenő
kir. bir. végrehajtó.

„Gyöngyvirág Crème”

az arokrómeok gyöngye!

Szeplő, májfoltok, pattanások s bőrbajok ellen kiváló jó szer. Szímvá, fehérré és üdové teszi az arcot! Sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz. A nappalra való kréme nem zsíroz, míg az éjjelre való zsíroz. Egy tégely ára 1 korona.

Kapható:

Mihalovits Jenő

„Kigyó” című gyógyszerárában,
DEBRECZEN.

„Keil-Lakk”-nál jobb más nincsen Asszony mondja: ez a kincsem! A padló úgy fénylik tőle Nem is kell sok más belőle; Kevés munka, semmi kár, Barna, vagy porszürke szín, Figyelmet csak arra tegyen, Hogy az mindig „Keil-Lakk”, legyen! Ajtó, mosdó, ablakpárkány Oly fehér lesz mint a márvány,

Mindenkor kaphatók:

KONTSEK GÉZA cégnél Debreczen.

Szőnyegek, Függönyök, Terítők
Haas Fülöp és Fial
gyárosoknál
Debreczen, Placz-u. 59.

Nagy Lajos hirdetési irodájából
Csapó-utca 13.

Akik uri házat

akarnak venni

figyelmükbe ajánlom ez igazán gyönyörű modern sarok házat.

Csoda szép dolog!

A város szívében!

Sarok ház. Teljesen új!

A legmodernebb lakosztályllyal

és ára mindössze

12 ezer forint!

A Morgó és Könyök-utcák sarkán, Morgó-utca 7. szám alatt most felépült nagyon szép félemeletes ház eladó! Első minőségű cseretglából építve és cseréppel fedve.

A felső lakosztály áll 3 szobából, alkonyis hálószobával, előszoba, teljesen berendezett fürdőszoba, vízvezetékek ellátva és belső angol klozett. Vízvezeték a konyhában és kiöntő a csatornára kivezetve. Az egész lakás villanyvilágítással ellátva. Van továbbá spádz. A konyha és fürdőszoba terazzó mozaikkal lerakva, a kamara pedig betonizott. Az ablakok a mai modern ki-nyomós rolettekkel van ellátva. E lakosztályhoz van még pince és faskamara.

Az alsó lakás 2 szobás, konyha, spádz, és faskamarával. Van továbbá egy üzlethelyiség kamarával. Az udvarban jó vízű szivó-nyomó kut és külön mosóház, szintén kiöntővel és betonizozva.

És ez egész mindenség most 12 ezer forintért megkapható, kedvező fizetési feltételek mellett!

Hát nem csoda olcsó vétel ez a mai drága építkezési viszonyok között?

Ha „fehér Keil-Lakk”-ot veszünk, S vele mindent jól befestünk. Konyhabutor, asztal, szék, Itt van „Keil-Lakk” azurkék, Kertibutorit fessünk zöldre, Gyermeknek öröme. „Keil-Lakk”-ból van minden szín, Kék, piros, zöld-rozmarin. Szóval: ház vagy nyárilak, Mindig legyen ott „Keil-Lakk”!

Apró hirdetések.

Minden szó 5 fillér.

Betöltendő.

Egy 13-14 éves fiu küldöncznek felvétetik kiadóhivatalunkban.

Fiatal ember jó írással, ki iroda teendőiben jártas, jó számoló, felvétetik Kíller Ede butor üzletében.

Ügyes varrónő házakhoz ajánlkozik. Czim a kiadóba.

Adás-vétel.

Új harisnya kötések és fejelések a legfinomabb D. M. C. pamutból, a legolcsóbb árban készülnek, az Egyesült Zsinór és Párizsi gyárban Debrecen. Ugyanott tanulók és tanuló lányok fizetéssel felvétetnek.

Ha nincs pénze és szüksége van, vászon asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon.

28 krajcárért fejel férfi vagy női harisnyát Benyás Emil villanyerőre berendezett harisnyagyára, Debrecen, Tisza-palota.

Budapesti Férfi szabó

készít divatos szabásu

öltönyöket 40-50 koronáig.

DEBRECZEN. Sas-utca 4. szám.

Az új részletruházban a mai naptól fogva nagyon olcsón beszerezhető minden hitelképes család heti 2 kor. havi 4 kor. részlefizetése mellett ruházati szükségletét, nagy választék női és férfi kabátok, öltönyök, vászon kanavász, szőnyeg függöny paplan, ruhaszövetek. Meghívásra házhöz megyünk rendelést felvenni. Adler és Schwarc Simonffy-utca 6. sz. tejpiaccal szemben.

Csemege-szöllőt szőlőt bármilyen mennyiségben 5 kilós kosarakban Darvas Miksa szőlő kivitele. Telefon 294.

Lakás.

Jakobovics telepen azonnal kiadható lakások vannak. Értekezhetni Deák Ferencz-utca 13.

Különfelo.

Azon rosszakaratu híreszteléssel szemben, hogy a MATILD crémet sehol sem gyártják, tudatom mindazokkal akik használják, hogy a MATILD-crém az összes gyógyszer-tárakban és drogueriákban kapható.

Keresek egy jobb fajta szatócs üzletet italméréssel, azonnali átvételre, esetleg lelépési díj mellett. Ajánlatot kiadóhivatalhoz K. J. címre.

Régi vasanyagot és konyha felszerelések a Kollégium hátsó udvarán f. október hó 14-én d. e. fél 11 órakor nyilvánosan eladatnak.

Férfi és női kalapokat a legjobb kivitelben javít és tisztít Békés Lajos kalapos műhelye Debrecen, Piacz-u. 46. az udvarban.

Új férfi ruha üzlet Csapó-u. 11. Egyszeri bevásárlásnál meggyőződést szerezhet bárki a feltűnő olcsó árak felől.

SERES SÁNDOR könyvkötő és díszműves

Debrecen, Hatvan-u. 5. (Bignió-ház.)

Készít jutányosan mindennemű könyvkötéseket s minden e szakmába vágó

Dísz tárgyakat.

Képek, dobozokat, Női kézimunkát befoglalásait izlésesen, szépen és pontosan. — Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan készít.

A széptégápolási specialisták

egyetértene az azzal, hogy az arcbőr elnyerésének egyszerű titka: a pórusokat tisztítani és tisztán tartani. Néhány csepp **CORSINI-tólo**

EAU DE FLORENCE-

ből a mosdó- vagy fürdővizbe keverve, a pórusok felnyílnak, kitisztulnak. Az eredménye tiszta, puha, egészséges arcbőr. Az egészségtelen arcbőr az eldugult pórusoknak a kellemetlen következménye. Használjon naponta **Eau de Florence**-et és bevásárlásnál követelje az eredeti címkés Corsinit (címe színe kék-vörös-arany), a mely Önnek biztosíték ezen toilette viz elsőrangúságáról. Egy szolid üzlet respektálja a vevő akaratát.

Magyarországon mindenütt kapható. Nagyvárosi raktár Magyarország részére: **Török József**, Budapest, Király-utca 12.

Gondoskodjatok jövőtökről.

Mindenki úgy saját, valamint hozzátartozói jövőjét legalkalmasabban a Kőlosönös Segélyző Szövetkezetnél Temesvároton biztosíthatja.

Mrt 1 korona havi tagsági díj ellenében tagság után ha álesetre 2900 korona halálási segélyt, 3 évi tagság után munkaképtelenség esetére 50 korona havi segélyt biztosíthat.

Csekély havi járulékkal mellett mindenki leányainak 2000 korona hozományt és fiugyermekének 2000 korona önállósítási segélyt biztosíthat.

Ha a gyermek atyja 3 évi tagság után elhal, az esetben minden további befizetés megszűnik és a fiu 13 éves koráig, a leány pedig 20 éves koráig 80 korona havi segélyt élvez, míg a fiu nagykorúsága, a leány férjhezmenetele alka mával üzletreszenként 2000 korona teljes összegben kifizetetik.

Az intézet teljes biztosságot nyújt tagjainak, jegyzett üzletreszek 7 millió korona, ezenkívül 200000 korona biztosítási alap az állampénztárba letéve.

Alapszabályokat és felvételi íveket a Kőlosönös Segélyző Szövetkezet titkárságánál Debrecen, Hatvan-u. 16. sz. a Tarr Mihálynál díjmentesen kaphat. — Ügy-nökök helyben és vidékre felvétetnek

Divat barcent,
Flanel, plique stb.
legjobb, legújabb
mista legnagyobb
választékban ajánl

Balczár János

szőrdő

Bystrei, Neustadt mellett

s/Mettur, Csatornáság.

Szállít egyuttal leg
jobb és legolcsóbb
árban vásznot cana-
vaszt zephirt, gradlit,
inleitet es minden
szővdarut.

Mintát bérmentesen.

Magyar levelezés!

Stock-Cognac Medicinal

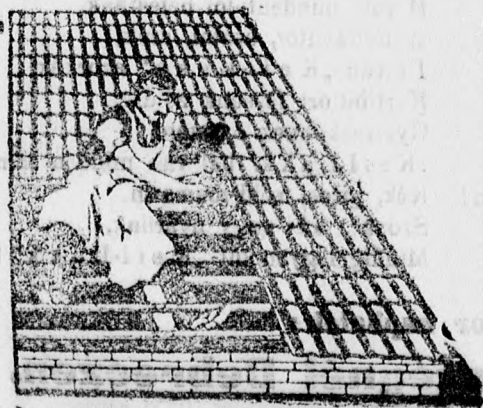
szavatolt valódi borpárlat hivatalosan
lepecsételt palackokban

Camis és Stock gőzpároló-telepéből, BARCOLA.

Cognac gőzfőzde állandó
hivatalos vegyi ellenőrzés
alatt.

Utánzóktól
óvakodjunk.

Az építettő és építő közönség figyelmébe.

Már sokan tudják hogy ajánlatos az építkezésnél a Karczagi Aggyag ipar termékeivel is költséget csökkenteni, mivel a karczagi gépeserép könnyűségénél fogva olcsóbb tetőszerkezetet igényel, ugyanis míg a kézi cserép csak 15-16 cm. széles és súlya drb.-ként 1.80-1.40 kg. addig a gépeserép 17 1/2 cm. széles és súlya drb.-ként 1.30-1.35 kg. tehát 10-12 %-al könnyebb, kézi cserépből szükséges 43-45 drb. súlya 55-63 kg. addig □ méterenként, gép cserépből szükséges 86 drb. súlya 46 kg. Eset után az arány még rosszabb, mivel a kézi cserép 20-25 % vizet vesz fel tehát eső után négyzet méterenként 70-80 kg. súlyu lesz addig a gépeserép csak 8-9 % vesz fel és így négyzet méterenként 50-51 kg. lesz. A nyers falazati téglával mivel azokat 1/4, 1/2, 3/4 és 1/2 nagyságba is készíti fenti gyár, szép falat kapunk, melynek fentartására sem kell gondolni. A vevő közönség kényelmére a helybeli faherkedésekben raktárt létesítettünk, de megrendelhető gyártmányaink gyárvezetőségünkönél is vagy aldirított tulajdonosnál.

LÓWI ARMIN

Karczagi aggyagipar tulajdonosnál, Szécheny utoza 23.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piac-utca 49. a főpostával szemben.